

[Marie Christensen.]

havde tænkt os, det vil naturligvis kun blive en mindre Udgive af Københavns Universitet. Maalet er det samme, og dette faar ikke sit eget Præg, det faar de samme Rammer, de samme Maal, og det bliver ikke saadant særlig jydskpræget. Men her synes jeg, Modstanderne gør sig skyldige i en Misforstaaelse. Som om det var muligt ved Lovparagraffer at fastslaa et Universitets Aandsindhold og Livsindhold! Det, Loven kan, er at fastsætte Rammerne; hvorledes Livsindholdet bliver, og hvilket Præg Universitetet faar, det kommer an paa de Lærere, som kommer til at virke der, og jo nærmere de kan komme i Forbindelse med Befolkningen, og jo større gensidig Paavirkning der kan blive, des større Udsigt er der til, at Universitetet kan faa et særegent jydsk Ansigt, saaledes som man har ønsket det. Det er den gensidige Paavirkning mellem Universitet og Befolkning, vi har ønsket.

En anden Indvending, der fremføres, er, at der er for mange Studenter. Vi har Studenter nok, vi har alt for mange, og saa taler man om, at det er en Ulykke for et Land med de mange Studenter. Og det siger jeg fuldt ud ja til. Af alt Proletariat er der ikke noget, som er saa ulykkeligt som et studeret Proletariat. Men der kommer ikke flere Studenter, fordi vi faar et Universitet i Aarhus; der kommer hverken flere eller færre. Grundene til, at vi har saa mange Studenter, er flere. Der kan først nævnes, at Befolkningen er blevet større, saa bliver naturligvis ogsaa Studenterantallet større; det er een af de mindre Grunde. Den lette Adgang til Gymnasieundervisning er ogsaa en af Grundene; der er oprettet saa mange Gymnasier, at det er let for Folk at sende deres Børn til et saadant. Endvidere har den lidt større Velstand i Befolkningen i de senere Aar ført til, at flere er gaaet den studerende Vej. Men endelig er der det, som jeg egentlig tror er den vægtigste Grund: at mange Mennesker tror, at kan de blot faa deres Børn ind paa denne Vej og faa dem til at tage en Embedseksamen, saa har de sikret deres Fremtid paa den bedste Maade, saa har Børnene Udsigt til at faa et Embede, saa kan de faa Pension, og saa synes de egentlig alting er sikret for dem lige til deres Dødsdag.

Som sagt, jeg mener, at vi nu maa give et endeligt Svar, og saa maa vi ikke glemme, at det ikke er et stort nyt Universitet, der forlanges. Man har sagt: ja, vi vil ogsaa nok have et Universitet

og et jydsk Universitet, men Tiden er ikke inde til det, vi lever i en økonomisk trang Tid, lad os vente. Heroverfor mener jeg, at vi ikke godt kan sige til Aarhus, at vi vedblivende skal vente. Jeg tror nu heller ikke, det er saa klogt at opsætte alt, indtil de gode Tider kommer, for jeg er bange for, at de gode Tider slet ikke kommer. Saaledes bærer den kloge og fornuftige Mand sig heller ikke ad i sin private Forretning. Den kloge og fornuftige Mand gør ogsaa i trange Tider sit Bestik med Hensyn til, hvad der skal begyndes paa, han tager fat ganske smaat, og er Tiderne trange, passer han paa at regulere og ikke at komme længere ud, end han har fast Grund under Fødderne, men han opsætter ikke. Og saaledes mener jeg ogsaa, vi skal gøre her: vi skal begynde, men passe paa ikke at komme længere ud, end vi har den faste Grund under Fødderne, længere, end de økonomiske Forhold kan bære.

I den Betænkning, som er afgivet af Folketingets Udvalg, er der indsat en Bemærkning, som ogsaa blev nævnt af den højtærede Undervisningsminister i Forelæggelsestalen i Gaar, hvorefter Ministeren ikke kan anerkende Udvidelser uden først at have forhandlet med Tingenes Finansudvalg. Det er nu meget godt, at det staar i Betænkningen, men jeg vilde mene, det var nok saa godt, hvis det var indføjet i selve Loven, og jeg vilde egentlig gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister at vise Forhandlingsvillighed her, saa at den Bemærkning, der staar i Betænkningen Sp. 773, muligvis kunde indføjes i Loven. Det tror jeg vilde lette Lovforslagets Gang gennem Rigsdagen.

Endelig vil jeg bemærke, at det at begynde paa noget stort i trange Tider er slet ikke noget nyt. Den Gang vi fik vort nuværende Universitet, var Tiderne meget fattigere end nu. Kongen var rejst ned til Paven og havde faaet Tilladelse til at oprette et Universitet, men man maatte laane Hus hos Magistraten, man fik overladt Raadhuset paa Hjørnet af Nørregade og Raadhusstræde — Gaden fik saa Navnet Studiestræde. Men man havde heller ingen Lærere, man maatte sende en Mand til Udlandet, til Køl'n, for at faa nogle Lærere, og man havde ikke Penge til at lønne Lærere, hvorfor man ogsaa kun fik ganske faa. Universitetet havde egentlig heller ikke nogen videre Betydning i de første Aar; de, der virkelig vilde studere, vedblev at rejse til Udlandet. Det var egentlig først, da Reformationen kom og saa meget Kirkegods